

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2006-2007

30 maart 2007

VERSLAG

– van het Rekenhof –

over de Vlaamse Participatiemaatschappij nv: controle van de rekeningen 1998-2003

Brussel, 27 maart 2007
Regentschapsstraat 2
1000 BRUSSEL

N 09-3.084.916 B2

Bijlage : 1 verslag

Mevrouw de voorzitter,

In het kader van artikel 13 van het decreet van 13 juli 1994 betreffende de Vlaamse investeringsmaatschappijen, deelt het Rekenhof zijn bevindingen mede met betrekking tot de rekeningen 1998-2003 van de Vlaamse Participatiemaatschappij nv.

Op last :
De griffier,

J. VAN INGELGEM.

Het Rekenhof :
De eerste voorzitter,

F. VANSTAPEL.

Mevrouw M. VANDERPOORTEN
Voorzitter van het Vlaams Parlement
Leuvenseweg 27
1011 BRUSSEL

REKENHOF

Vlaamse Participatie- maatschappij nv: controle van de rekeningen 1998-2003

*Verslag van het Rekenhof
aan het Vlaams Parlement*

Goedgekeurd in de
Nederlandse kamer van het Rekenhof
op 27 maart 2007

INHOUD

	Blz.
1 Inleiding.....	7
2 Mijlpalen 1998-2003	7
3 Vergelijkende cijfers jaarrekeningen 1997-2003	8
4 Bespreking van de jaarrekeningen.....	10
4.1 Financiële vaste activa	10
4.2 Geldbeleggingen	10
4.3 Kapitaal.....	10
4.4 Overgedragen resultaat en resultaatverwerking.....	11
4.5 Bedrijfskosten	11
4.6 Financiële opbrengsten	11
4.7 Uitzonderlijke kosten en opbrengsten	11
5 Contractueel kader	12
6 Conclusie	12
Bijlage 1: Brief van het Rekenhof aan VPM.....	13
Bijlage 2: Antwoord van VPM	14
Bijlage 3: Brief van het Rekenhof aan de Vlaamse minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening.....	15
Bijlage 4: Antwoord van de Vlaamse minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening	16

1 Inleiding

Het Rekenhof heeft de rekeningen 1998-2003 van de Vlaamse Participatiemaatschappij nv (VPM) gecontroleerd. De onderzoekscyclus vindt zijn juridische grondslag in artikel 13 van het decreet van 13 juli 1994 betreffende de Vlaamse investeringsmaatschappijen. De modaliteiten voor het rekeningenonderzoek van de investeringsmaatschappijen zijn vastgelegd in het protocol van 21 december 1994, gesloten tussen het Vlaams Gewest en het Rekenhof.

Eerder rapporteerde het Rekenhof over het eerste boekjaar, namelijk van 4 november 1997 tot 31 december 1997⁽¹⁾. Het verslag werd besproken in de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting⁽²⁾.

In het kader van de tegensprekelijke procedure heeft het Rekenhof dit verslag op 9 januari 2007 aan VPM voorgelegd. Op 31 januari 2007 antwoordde de voorzitter van de raad van bestuur geen bedenkingen of replieken te hebben. Op 27 februari 2007 heeft het Rekenhof het verslag gericht aan de Vlaamse minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening, die op 6 maart 2007 antwoordde geen opmerkingen te hebben bij het verslag. Alle briefwisseling is als bijlage bij dit verslag opgenomen.

2 Mijlpalen 1998-2003

Op 4 november 1997 werd VPM opgericht. De maatschappij fungeerde als holding voor het Vlaams Gewest, dat zijn 70%-participatie in de Investeringsmaatschappij voor Vlaanderen nv (GIMV) en zijn 100%-participatie in de Participatiemaatschappij Vlaanderen nv (PMV) inbracht.

Op 17 juli 2000 heeft de decreetgever VPM gemachtigd GIMV-aandelen te verkopen, maar minimum 25% van de aandelen plus één moesten in het bezit van VPM blijven. In de tweede jaarhelft van 2000 heeft VPM de nodige voorbereidingen voor het verkoopproces getroffen, maar uiteindelijk werd de hele operatie stopgezet wegens te ongunstige omstandigheden.

In 2002 verdween PMV uit de VPM-structuur en werd het Vlaams Gewest rechtstreeks aandeelhouder van PMV.

Sinds 31 december 2003 is VPM alleen nog het orgaan waarmee het Vlaams Gewest zijn 70%-belang in GIMV behartigt.

¹ Stuk 37-B (1999) – Nr. 1, 13 september 1999.

² Stuk 37-B (1999) – Nr. 2, 15 mei 2000.

3 Vergelijkende cijfers jaarrekeningen 1997-2003

De cijfers in dit verslag hebben deels betrekking op de overgangsperiode van Belgische frank naar euro. Om de vergelijkbaarheid te bevorderen, zijn alle bedragen in Belgische frank omgerekend in euro.

9

4 Bespreking van de jaarrekeningen

Hieronder volgt een bespreking van de belangrijkste rubrieken van de jaarrekeningen.

4.1 Financiële vaste activa

De 70%-participatie in GIMV wordt van 1998 tot 2003 onveranderd geëvalueerd aan de aanschaffingswaarde, namelijk 469.388.844 euro voor 16.223.205 aandelen. Gebaseerd op het geconsolideerd eigen vermogen van GIMV dienen geen waardeverminderingen te worden geboekt.

Op de 100%-participatie in PMV, met een aanschaffingswaarde van 218.612 euro, is in het boekjaar 1998 een waardevermindering van 29.055 euro geboekt. Die waardevermindering reflecteert de daling van het eigen vermogen van PMV, dat op 31 december 1998 nog 189.557 euro bedroeg.

In 2001 werd de participatie in PMV vanuit de financiële vaste activa naar de geldbeleggingen overgeboekt, als gevolg van de beslissing PMV te verzelfstandigen en niet langer als dochtermaatschappij van VPM te behouden.

4.2 Geldbeleggingen

Op 31 december 2001 bedroegen de geldbeleggingen 45,5 miljoen euro. Dat uitzonderlijk hoge bedrag is o.a. toe te schrijven aan de volgende ontwikkelingen:

- in december 2001 gebeurde een kapitaalsverhoging voor een bedrag van 20 miljoen euro, in het kader van het toenmalige reddingsplan van Sabena;
- sinds 31 december 2001 staan de aandelen PMV, op dat moment 18,57 miljoen euro, onder de rubriek geldbeleggingen. Voorheen stonden die onder de financiële vaste activa.

4.3 Kapitaal

Het oprichtingskapitaal van 469.619.850 euro werd in 2001 en 2002 in verschillende stappen verhoogd. Vervolgens daalde het kapitaal in 2002 tot 428.328.645 euro.

Meer gedetailleerd evolueert het kapitaal als volgt:

- verhoging op 20 december 2001 ad 20.000.000 euro in het kader van het reddingsplan van Sabena;
- verhoging op 25 juni 2002 ad 146.343.963,66 euro als gevolg van de inbreng van Staal Vlaanderen nv en Textiel Vlaanderen nv in PMV;

- verhoging op 25 juni 2002 ad 12.394.676,23 euro (500 miljoen Belgische frank) in het kader van de oprichting van een Vlaams Startersfonds;
- vermindering op 17 oktober 2002 ad 220.029.845,10 euro door de verkoop van PMV aan het Vlaams Gewest.

4.4 Overgedragen resultaat en resultaatverwerking

Het overgedragen resultaat was nagenoeg nihil op het einde van de boekjaren 1998, 1999 en 2000. In de volgende boekjaren is het substantieel gestegen tot 19,7 miljoen euro op 31 december 2001, tot 40,8 miljoen euro op 31 december 2002 en 42,1 miljoen euro op 31 december 2003.

De schommelingen in het overgedragen resultaat vinden hun oorsprong in de keuze van resultaatbestemming, meer bepaald in de vergoeding van het kapitaal, de uitgekeerde dividenden. Tijdens de boekjaren 1998 tot 2000 kreeg de aandeelhouder de beschikbare winst nagenoeg volledig uitgekeerd, terwijl in 2001 en 2002 geen resultaatuitkering plaatsvond.

4.5 Bedrijfskosten

De bedrijfskosten bestaan nagenoeg volledig uit kosten voor diensten en diverse goederen. Bezoldigingen zijn immers onbestaande bij VPM, aangezien de vennootschap over geen eigen personeel beschikt. Zowel in 2000 als 2001 stegen de bedrijfskosten tot circa 1,3 miljoen euro als gevolg van de verkoopvoorbereiding van een bijkomende schijf GIMV-aandelen.

4.6 Financiële opbrengsten

De aanzienlijk financiële opbrengsten bestaan voornamelijk uit ontvangen GIMV-dividenden. Tijdens de boekjaren 1998 tot en met 2003 lopen die op tot een totaal van 98,6 miljoen euro. Daarnaast ontvangt VPM nog circa 1,7 miljoen euro opbrengsten van geldbeleggingen en liquide middelen.

4.7 Uitzonderlijke kosten en opbrengsten

Tijdens de beschouwde periode heeft VPM slechts 29.055 euro uitzonderlijke kosten geboekt, namelijk een waardevermindering op PMV in 1998. Dat volledige bedrag heeft de maatschappij in 2001 opnieuw als uitzonderlijke opbrengst geboekt, zodat per saldo voor de gehele periode geen uitzonderlijk resultaat bestaat.

5 Contractueel kader

De volgende overeenkomsten maken het contractuele kader van VPM uit³⁾:

- beheersovereenkomst tussen het Vlaams Gewest en VPM;
- dienstverleningsovereenkomst tussen VPM en GIMV;
- overeenkomst tussen het Vlaams Gewest, VPM en PMV inzake de bijzondere opdrachten Vlaams Gewest.

De beheersovereenkomst regelt o.a. de samenwerking met de bevoegde minister, de relatie tussen VPM en GIMV, de informatieverstrekking aan de bevoegde minister en onverenigbaarheden voor de bestuurders. In aansluiting bij de beheersovereenkomst regelt de dienstverleningsovereenkomst de financiële aspecten in de relatie tussen GIMV en VPM. VPM heeft immers geen eigen personeel, alle administratieve en beheersactiviteiten zijn in handen van GIMV-personeel. De overeenkomst inzake de bijzondere opdrachten regelt voornamelijk de wijze waarop VPM de participaties van PMV beheert, naast eventuele afzonderlijk overeen te komen bijzondere opdrachten.

Het Rekenhof heeft geen opmerkingen over de overeenkomsten.

6 Conclusie

VPM beheerde de GIMV- en PMV-aandelen. Sinds de verzelfstandiging van PMV in 2002 beheert VPM nog enkel de 70%-participatie van het Vlaams Gewest in GIMV.

De decreetgever heeft op 17 juli 2000 het controlebelang van het Vlaams Gewest in GIMV gereduceerd tot minimum 25% van de aandelen plus één. Door de verkoopsvorbereiding van GIMV-aandelen liepen de bedrijfskosten van VPM in 2000 en 2001 op tot jaarlijks circa 1,3 miljoen euro. Het verkoopproces werd echter vroegtijdig stopgezet wegens te ongunstige omstandigheden.

De facto heeft VPM maar één bron van inkomsten, namelijk dividenden uitgekeerd door GIMV. Die gelden vloeien ten dele naar het Vlaams Gewest door dividenduitkeringen, ten dele gaan ze naar het eigen vermogen van VPM.

³ Daterend van 7 maart 2000, maar met inwerkingtreding op 1 januari of 1 september 1998.

Bijlage 1: Brief van het Rekenhof aan VPM

Brussel, 9 januari 2007

De heer H. DAEMS
Voorzitter van de raad van bestuur van
de Vlaamse Participatiemaatschappij NV

Karel Oomsstraat 37
2018 ANTWERPEN

Kenmerk: N 09-3.084.916 N1
Bijlage : 1 voorontwerp van verslag

Betreft: Controle van de rekeningen 1998-2003 van de Vlaamse Participatiemaatschappij
nv.

Conform artikel 4 van het protocol van 21 december 1994, gesloten tussen het Vlaamse
Gewest en het Rekenhof, zendt het Rekenhof u een voorontwerp van verslag.

Uw bedenkingen en replieken zullen worden toegevoegd aan dit verslag waarna het aan de
Vlaamse Regering zal worden verstuurd.

Na antwoord van de Vlaamse Regering zal het geheel worden verzonden naar het Vlaams
Parlement.

Voor bijkomende inlichtingen sta ik steeds te uwer beschikking.

In opdracht:

De eerste-auditeur-directeur,

M. DE WOLF

Bijlage 2: Antwoord van VPM

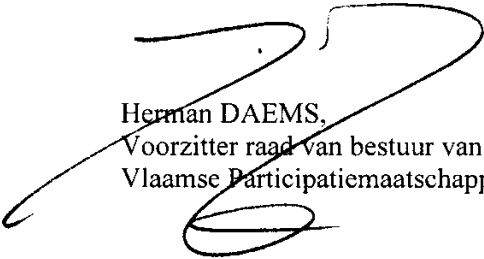
Antwerpen, 31 januari 2007

BETREFT : Uw controle van de rekeningen 1998-2003 van de Vlaamse Participatiemaatschappij NV

Geachte Heer De Wolf,

Ik heb uw brief met voorontwerp van verslag over de rekeningen van de Vlaamse Participatiemaatschappij NV goed ontvangen en heb hierover geen bedenkingen of replieken.

Met vriendelijke groeten,

Herman DAEMS,
Voorzitter raad van bestuur van de
Vlaamse Participatiemaatschappij NV

Bijlage 3:

Brief van het Rekenhof aan de Vlaamse minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening

Brussel, 27 februari 2007
Regentschapsstraat 2
1000 BRUSSEL

N 09-3.084.916 B1

Bijlage : 1 ontwerpverslag

Mijnheer de minister,

Betreft : Controle van de rekeningen 1998-2003 van de Vlaamse Participatiemaatschappij nv (VPM).

Conform artikel 4 van het protocol van 21 december 1994, gesloten tussen het Vlaams Gewest en het Rekenhof, zendt het Rekenhof u het resultaat van zijn controle, aangevuld met het antwoord van VPM.

Uw antwoord zal worden verwerkt in het verslag aan het Vlaams Parlement. De integrale tekst van uw antwoord zal aan dit verslag worden toegevoegd.

Op last :
De griffier,

Het Rekenhof :
Voor de eerste voorzitter,

J. VAN INGELGEM.

J. BECKERS.
Raadsheer.

De heer D. VAN MECHELEN
Vlaams minister van Financiën en
Begroting en Ruimtelijke Ordening
Phoenixgebouw
Koning Albert II-laan 19
1210 BRUSSEL

Bijlage 4: Antwoord van de Vlaamse minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening

Vlaamse regering
**Kabinet van de Vlaamse minister van
Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening**

Phoenixgebouw, Koning Albert II-laan, 19, 1210 BRUSSEL
Tel. (02)552.67.00 - Fax (02)552.67.01
E-mail: kabinet.vanmechelen@vlaanderen.be

De heer F. VANSTAPEL, Eerste Voorzitter

REKENHOF
Regentschapsstraat 2
1000 Brussel

Uw kenmerk
N 09-3 084 916 B1

Vragen naar / e-mail
Ronny.noerens@vlaanderen.be

Ons kenmerk
K09-VP-07-0144

Telefoonnummer
02/552.67.26

Bijlage

Datum **06 MAART 2007**

Betreft: Controle van de rekeningen 1998-2003 van de Vlaamse Participatiemaatschappij NV (VPM)

Geachte heer Voorzitter,
Geachte heer Vanstapel,

Ik verwijs naar het schrijven van Uw Raadsheer J. BECKERS, die mij namens U het verslag van de controle van de rekeningen 1998-2003 van de Vlaamse Participatiemaatschappij NV (VPM), overmaakte.

Met genoegen kan ik U melden dat ik geen opmerkingen heb bij het ontwerp van verslag, noch op het antwoord (dd. 31 januari 2007) geformuleerd door de heer Herman DAEMS, Voorzitter raad van bestuur van de Vlaamse Participatiemaatschappij NV.

Ik hecht eraan U mijn waardering te laten kennen voor de grondigheid waarmee het (ontwerp)verslag van 27 februari 2007 is opgesteld.

Ik verblijf ondertussen geachte heer Voorzitter, geachte heer Vanstapel

Hoogachtend,

Dirk VAN MECHELEN

Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening